

Μόνο μη δώσει ο Δίας ... βρεθείς εσύ ο κληρονόμος βασιλιάς μας, απο το γενος του πατέρα σου (στ. 430-431) – Παρ' όλα αυτά, υπάρχουν κι άλλοι ... είναι νεκρός (στ. 438-441): το αξίωμα της βασιλείας κανονικά ήταν κληρονομικό· τον βασιλιά διαδεχόταν στον θρόνο ο πρωτότοκος γιος του. Ωστόσο την εποχή του Ομήρου, όπως φαίνεται κι από τους στίχους αυτούς, μάλλον είχε αρχίσει να κλονίζεται ο θεσμός της βασιλείας και να αμφισβητείται το δικαίωμα της κληρονομικής διαδοχής. Τον θρόνο λοιπόν μπορούσαν να διεκδικήσουν κι ευγενείς από άλλους αρχοντικούς οίκους. Κάτι τέτοιο φαίνεται να συμβαίνει και στην περίπτωση του βασιλικού θρόνου της Ιθάκης. Από τα λόγια του Αντίνοου όμως καταλαβαίνουμε πως μέσα σ' αυτό τον αγώνα για τη διαδοχή του θρόνου εμπλέκεται και το θέμα του γάμου της Πηνελόπης. Οι μνηστήρες διεκδικούν την Πηνελόπη όχι μόνο γιατί είναι περιζήτητη για την ομορφιά της, αλλά και γιατί είναι η βασίλισσα κι επομένως αποτελεί φορέα της βασιλικής εξουσίας (πρβλ. και την περίπτωση της Κλυταιμνήστρας και του Αίγισθου): αυτός που θα παντρευόταν την Πηνελόπη θα γινόταν και βασιλιάς της Ιθάκης.

αιιδός: στην ενότητα αυτή με αφορμή το τραγούδι του Φήμιου μαθαίνουμε αρκετά στοιχεία για τον αιιδό και τη θέση του στην ομηρική κοινωνία. Είναι φανερό πως οι αιιδοί ήταν πρόσωπα σεβαστά και είχαν ιδιαίτερη θέση μέσα στην κοινωνία, καθώς η έμπνευσή τους θεωρούνταν θεϊκή (ο *φημισμένος αιιδός*, στ. 361 – *στον τιμημένο μας αιιδό*, στ. 385 – *τέτοιος που είναι, θα λες η φωνή του μοιάζει με θεού*, στ. 415).

Οι αιιδοί ήταν ποιητές, συνθέτες και εκτελεστές των τραγουδιών τους. Ζούσαν στο παλάτι των βασιλιάδων ή στα αρχοντικά των ευγενών και τραγουδούσαν στα συμπόσια που γίνονταν εκεί (αλλά και σε δημόσιους χώρους στο

λέμαχου υπέρ του αιιδού, οι αιιδοί είχαν τιμητική θέση μέσα στο παλάτι καθώς και την υποστήριξη του οικοδεσπότη. Το περιεχόμενο των τραγουδιών τους ήταν τα μεγάλα κατορθώματα ανθρώπων και θεών (*ἔργα ἀνδρῶν τε θεῶν τε*, στ. 375), που συνήθως αναφέρονταν σ' ένα μακρινό παρελθόν. Το τραγούδι τους το συνόδευαν με τη μουσική της κιθάρας/φόρμιγγας (στ. 171). Κατάφεραν να γοητεύουν το ακροατήριό τους, που τους άκουγε σιωπηλό (*καθισμένοι τον ακούν με τη σιωπή τους*, στ. 362 – *μπορείς να θέλγεις τους θνητούς*, στ. 374 – *κι αυτοί ας πίνουν το κρασί τους σιωπηλοί*, στ. 377-378).